

Серпнева нарада вчителів географії

Стратегічні орієнтири 2025/2026 н. р. Методичні акценти викладання географії у 8 класі Нової української школи

Світлана ШИЛІНА, консультант ЦПРПП

ПРОГРАМА

- ✓ Стратегічні орієнтири 2025/2026 н. р.
- ✓ Творча лабораторія «Створення якісного методичного контенту курсу географії у 8 класі НУШ «Україна у світі: природа, населення»
 - Навчальна програма (укладач Вольтман Є.А.)
 - КТП з групами результатів (укладач Вольтман Є.А.)
 - Методичний контент (таблиця)
- ✓ Матеріали видавництва «Ранок»
- ✓ Нове положення про олімпіади

Стратегічні орієнтири 2025/2026 н. р.

- У 2025/2026 н. р. освітній процес у закладах загальної середньої освіти спрямовано на реалізацію Державного стандарту
- Формування культури безпечної онлайн-поведінки. Безпечне шкільне онлайн-середовище для учнівства, учительства та батьківства, яке передбачає впровадження основних принципів захисту персональних даних
- Соціально-емоційна підтримка учасників освітнього процесу
- Формування медіаграмотності
- Використання штучного інтелекту в освіті

Добірка ресурсів, які допоможуть оволодіти навичками роботи з інструментами штучного інтелекту:

- курс підвищення кваліфікації «[Штучний інтелект в освіті](#)»;
- онлайн-курс «[Штучний інтелект – персональний помічник учителя](#)»;
- курс від Міністерства цифрової трансформації «[Що таке ШІ](#)»;
- курс «[Штучний інтелект та цифрові технології в освіті: природнича галузь](#)». Безкоштовний курс тривалістю приблизно 15 годин. Охоплює типи ШІ, модулі інтеграції в природничу освіту, адаптивні технології, освітню платформу iZZI;
- курс «[Штучний інтелект: від початківця до експерта](#)»
Безкоштовний курс із шістьма модулями, включає знайомство з ChatGPT, Gemini, Claude, Copilot; генерація текстів, зображень, робота з таблицями, fact-checking.

Природнича освітня галузь

- Діагностику сформованості результатів навчання в ігровій формі (квест, вебквест), які логічно упорядковані в групи. *Інтегрований квест / вебквест (фізика, хімія, географія, біологія).*
Інтегрований квест для 1 уроку:

<https://docs.google.com/document/d/1FVWxCotqI1s6eSHs2vP8dSeGLyypkqGle2K43XwnAQw/edit?usp=sharing>

- Використання інтерактивних симуляцій та віртуальних лабораторій
- Ще одним із ефективних підходів до реалізації природничої освітньої галузі в освітньому процесі є поєднання реальних наукових даних і тематичних досліджень
- Використовувати відкриті достовірні джерела, аналізувати, порівнювати дані, будувати графіки, діаграми тощо
- Гейміфікований навчальний досвід підвищує мотивацію до навчання та сприяє залученню учнів до роботи на уроці.
- Рольові ігри сприяють розвитку вміння проводити дослідження, брати участь у наукових дискусіях і приймати рішення тощо, спілкуючись вченими-дослідниками минулого / сьогодення завдяки інструментам штучного інтелекту.
- Дослідницьке навчання

Особливості візуального контенту уроку географії

Карти:
Інтерактивні карти дозволяють учням досліджувати території, кліматичні умови, природні ресурси тощо.

Графіки й діаграми:
Використовуйте прості графіки для демонстрації кліматичних змін, чисельності населення чи економічних показників.

Фотографії та відео:
Візуалізація природних ландшафтів, типів клімату або культурних об'єктів допомагає учням краще зрозуміти матеріал

3D-тури та віртуальні прогулянки:
Використовуйте Google Earth для віртуального подорожування історичними або географічними об'єктами

Мотивація навчальної діяльності на уроках географії

Для підтримки мотивації учнів до вивчення географії важливо використовувати різноманітні методи та прийоми, що роблять навчання цікавим та практично значущим.

- ☐ Навчання роботі з географічними картами та атласами, їх аналіз, пошук інформації, можуть стати цікавим завданням, яке розвиває просторове мислення.
- ☐ Вивчення географії рідного краю, його природи, населення, господарства, дозволяє учням побачити практичне застосування знань у повсякденному житті, відчувати зв'язок з навколишнім світом.
- ☐ Задачі, що мають практичне застосування, наприклад, планування подорожі, аналіз погодних умов, вивчення економічної ситуації в регіоні, роблять навчання більш значущим.
- ☐ Створення проблемних ситуацій, що вимагають аналізу, обговорення та пошуку рішень, стимулює учнів до активної участі та розвитку критичного мислення.
- ☐ Створення ситуацій успіху, позитивне ставлення до помилок, підтримка учнів у їх навчальних зусиллях сприяють формуванню позитивної мотивації та впевненості у власних силах.

Головна особливість 2025/2026 навч. року – 8 клас НУШ

Головною метою вивчення географії у 8 класі є створення науково обґрунтованого уявлення про Україну як невід'ємну частину світової спільноти через комплексне її дослідження.

Цей курс сприяє усвідомленню учнем своєї належності до громадян України, формуванню знань про природні умови та ресурси країни, розумінню своєї ролі як частини української нації й відповідальності за її майбутнє, а також вихованню патріотичних почуттів.

Зміст курсу ґрунтується на принципі інтеграції, який реалізується через об'єднання фізико-географічних елементів у процесі вивчення природи України з опорою на вже засвоєні знання про материки й океани з курсу 7 класу.

В пояснювальній записці модельної програми курсу «Географія»

говориться, що ...

- ❑ Засадничий принцип навчання (*географії – авт.*) – це принцип життєвої доцільності і прикладної функціональності. Для успішної повсякденної діяльності сьогодні замало знань і умінь, необхідно зосереджувати свої зусилля на конкретних завданнях, виявляти проблему, вести самостійний чи спільний пошук способів її розв'язання ...
 - ❑ Він (*курс «Географія» – авт.*) має чітку практичну спрямованість, що реалізується під час проведення досліджень, виконання практичних робіт і вправ, створення моделей, розв'язання ситуативних, проблемних, аналітичних завдань, організацію екскурсій, роботу з навчальною й науково-популярною літературою, цифровими ресурсами тощо.
-

Географічна освіта 2025/2026: виклики

Як зробити урок географії більш ефективним та практичним?

Як мотивувати учнів вивчати географію в умовах сьогодення?

Які методичні прийоми та форми роботи працюють найкраще саме з Вашими учнями?

Творча лабораторія «Створення методичного контенту курсу географії у 8 класі НУШ Основні напрямки роботи

**розроблення
орієнтовного
навчального та
календарного
планів**

**розподіл
результатів
навчання за
темами**

**підбір
інтерактивних
завдань із
використанням
сучасних веб-
ресурсів**

**підбір та
створення
відеоматеріалів
презентацій до
уроків тощо**

Навчальна програма, КТП, групи результатів

- Навчальна програма (Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.)

https://docs.google.com/document/d/1_vwVYHktowV-GTU7r76Lhv2AT395Mfw3QmsZAlYGifs/edit?usp=sharing

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА курсу «Україна у світі: природа, населення. 8 клас»

Складена на основі модельної програми
«Географія. 6-9 класи»
для закладів загальної середньої освіти

(авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.)
«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»

(наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
(у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 № 143)

Галузь: природнич.

Учитель:

Навчальну програму розробила Вольфман Світлана Анатоліївна,
учитель географії Миколаївської гімназії №20, учитель-методист,
педагог-тренер НУШ із географії

- Календарно-тематичне планування

<https://docs.google.com/document/d/1OSEnvPMWvYUeykPdpiSxtXdezGl4bJTVdoSfisCpR08/edit?usp=sharing>

Календарно-тематичне планування з географії для 8 класу
70 годин (2 години на тиждень)

Складено на основі модельної програми
«Географія. 6-9 класи»
для закладів загальної середньої освіти
(авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.)

КТП розробила Вольфман Світлана Анатоліївна
учитель географії Миколаївської гімназії №20, учитель-методист,
педагог-тренер НУШ із географії

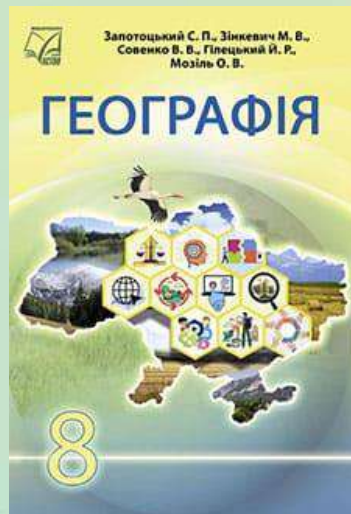
№	Дата	Зміст навчального матеріалу	Види навчальної діяльності	Очікувані результати	Д/з
ВСТУП 2 год					
1		Об'єкти вивчення та методи досліджень фізичної та соціальної географії України. Джерела географічної інформації. Гр. 2-3	Дослідження Складання схеми «Джерела географічної інформації» з наведенням прикладів. Гр. 2	називає об'єкти вивчення даного курсу; ПРО 3 характеризує методи досліджень фізичної та соціальної географії; ПРО 3 розрізняє істотні ознаки понять «фізична географія» та «соціальна географія»; ПРО 3 порівнює і класифікує джерела географічної інформації; ПРО 2 наводить приклади географічних досліджень території України в минулому й нині; ПРО 2	
2		Географічні відомості про територію України в минулому. Сучасні	Дослідження Складання таблиці	наводить приклади географічних досліджень території України в	
Розділ І. КАРТОГРАФІЧНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ 9 год					
Тема 1. Сучасні картографічні твори 3 год					
3		Зображення України в картографічних творах. Класифікація географічних карт. Національний атлас України. Електронні карти. Картографічні інтернет-джерела. Геопортали. Геоінформаційні та сучасні навігаційні системи. Гр. 2	Дослідження: - Пошук і аналіз інформації про природні та соціальні явища й процеси з широкого кола джерел географічної інформації. Гр. 2 - Розпізнавання та класифікація географічних карт за різними ознаками. Гр. 3 - Використання сучасних навігаційних систем для власної безпеки та безпеки інших. Гр. 1	пояснює відмінності між різними видами карт; ПРО 3 розпізнає і класифікує географічні карти за різними ознаками: просторовим охопленням, масштабом, змістом і призначенням; ПРО 2 характеризує методи отримання географічної інформації з електронних загальногеографічних і тематичних карт; ПРО 3 аналізує самостійно / в групі можливості використання навчальних карт і атласів, картографічних інтернет-джерел, геопорталів для пошуку необхідної інформації. ПРО 2	

Календарно-тематичне планування

Укладено у відповідності до модельної навчальної програми:
«Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти»
(автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І. та ін.)

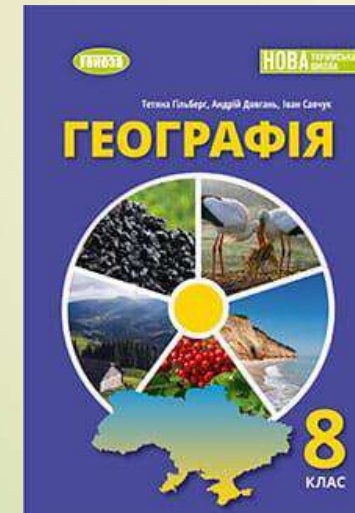
До підручника Запотоцького С.П. та ін.

<https://docs.google.com/document/d/1wy8xTh0uGlkplvViIUyISU7FRY5iHHNEwWfO1xaddL8/edit?usp=sharing>

До підручника Гільберг Т.Г. та ін.

https://docs.google.com/document/d/1MsfWz43j5oSI9JZW5xhuTZO9q_f9BGB616jQGKNguCs/edit?usp=sharing

Таблиця методичного контенту курсу географії у 8 класі НУШ

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1q442U47BtLiqMTb3AJlq9vPRO-DTZBMjkZX4aJwLaD4/edit?usp=sharing>

A	B	C	D	E	
Розділ І. КАРТОГРАФІЧНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ 9 год					
№	Тема	Картографічний матеріал	Тренувальні вправи	Тестування	
1	Зображення України в картографічних творах. Класифікація географічних карт. Національний атлас України. Електронні карти. Картографічні інтернет-джерела. Геопортали. Геоінформаційні та сучасні навігаційні системи. Гр. 2	Базові карти Національний атлас України Карта військових дій https://freemap.com.ua/karty-ukrainy/karty-genshtaba/ Горбатюк С.Д.	Картографічні джерела Орел З.Т.	Географічна карта та робота з нею Орел З.Т.	В
2	Картографічні проєкції та види спотворень на географічних картах. Гр. 2	https://www.canva.com/design/DAGtI3dPHEE/SNMvF_I5CBq0geuG3WKwiw/view?utm_content=DAGtI3dPHEE&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=uniquelinks&utm_id=hf8711b15bf (Горбатюк С.Д.) https://hevzine.com/flip-book/23fba794f3			Відеоурок Горбатюк С.Д. Вікторина Горбатюк С.Д. Створи прєкцію карти (Горбатюк С.Д.) Справжні розміри держав (інтерактивна карта) Горбатюк С.Д.

#3 ЗОБРАЖЕННЯ УКРАЇНИ В КАРТОГРАФІЧНИХ ТВОРАХ

8 КЛАС

Чи доводилося тобі чути, що ти, наче пуп Землі знаходиться? Усе розкажемо у цьому відео! [#3](#)

3	Способи зображення географічних об'єктів та явищ на картах. Гр. 2	Презентації (Чебаненко В. В.) https://docs.google.com/presentation/d/18NU0O5yJkWeywo9n-UNYPduFpnpJD3uZ/edit?usp=drive_link&oid=102539349282802680382&rtpof=true&sd=true https://docs.google.com/presentation/d/1fvxm2vw1hNdtbpEuZ--KDQIXYFP1vyMh/edit?usp=drive_link&oid=102539349282802680382&rtpof=true&sd=true	Способи картографічного зображення Орел З.Т. https://learningapps.org/view17189001	Відеоурок Горбатюк С.Д.	гра "Умовні знаки топографічної карти" https://wordwall.net/uk/resource/62128416 https://wordwall.net/uk/resource/96171940 "Способи зображення" https://wordwall.net/uk/resource/77611190 Слободян Т.Г
4	Топографічні карти як різновид великомасштабних карт,	Топокарти областей України Топокарти України Горбатюк С.Д.	https://learningapps.org/view17189001	Відеоурок Горбатюк С.Д.	Мітки на зображенні https://learningapps.org/view1716390
	Визначення географічних і плоских прямокутних координат точок за топографічною картою. Гр. 1	8.html#page/1 Чебаненко В.В. Презентація https://www.canva.com/design/DAGuQjaLlzs/qheqmqdyFMnlglfLOR9kXRA/edit?utm_content=DAGuQjaLlzs&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton Орел З.Т.	https://www.liveworksheets.com/worksheets/uk/science-earth-science/7171185 Слободян Т.Г.	відеоурок "Географічні координати" Слободян Т.Г. https://drive.google.com/file/d/1rFaBF6NvhRWvPmpAOBorN0tP2x05lRu2/view?usp=sharing "Прямокутні координати" Слободян Т.Г. https://drive.google.com/file/d/1qTnhdDOCx_0wX9OIJz-AECQSm1p7K9zU/view?usp=sharing	
7	Кути орієнтування. Азимут географічний (істинний), азимут магнітний, дирекційний кут, румб. Гр. 2	Презентація Горбатюк С.Д.	https://learningapps.org/view3895086 Чебаненко В.В. https://learningapps.org/view26674452 Чебаненко В.В.	відео "Азимут істинний та магнітний" Слободян Т.Г. https://drive.google.com/file/d/1YPiXPfXz4ykscZHUHoUNJ0JcJcRR8oGd/view	
8	Визначення відстаней, площ, напрямків, абсолютної та відносної	https://heyzine.com/flip-book/00a68adfle.html#page/1 Чебаненко В. В.		Урок Урок Урок Горбатюк С.Д.	https://learningapps.org/view39311797 Чебаненко В.В.

Додатки від Видавництва «Ранок»

- ✂ Колеги, презентуємо вам оновлену пам'ятку «Оцінювання за групами результатів»!
- Це зручний інструмент для щоденного користування, що допоможе швидко орієнтуватися у критеріях оцінювання робіт учнів за трьома ключовими групами результатів.
- У пам'ятці ви знайдете:
 - ✓ приклади видів робіт для кожної групи
 - ✓ підказки, на що звертати увагу
 - ✓ коротке пояснення щодо формату оцінювання
 - ✓ QR-коди з додатковими матеріалами
- 📄 Завантажити й переглянути можна тут: : <https://heyzine.com/flip-book/dbc630572b.html>
- 🌀 Збирається легко — роздрукуйте, виріжте, складіть у зручну форму та тримайте під рукою на робочому столі!

• ОНОВИЛИ «Щоденник спостережень» для 6–8 класів НУШ!

- Тепер він ще зручніший, сучасніший і готовий допомогти зробити уроки географії більш системними та цікавими.
- Ви зможете фіксувати спостереження, аналізувати результати та використовувати готові шаблони
- Переглянути онлайн: <https://heyzine.com/flip-book/3079fda1fa.html>

ОНЛАЙН календар вчителя

<https://codenamexxv.github.io/tcalendar/>

- ✨ Особливості tCalendar
 - - 📅 Генерація дат уроків: Автоматично формує список дат за вказаним періодом з можливістю копіювання чи зберігання в форматі Word.
 - - 📅 Облік канікул: Налаштування навчального періоду з урахуванням канікул.
 - - 📊 Чисельник/Знаменник: Підтримує планування уроків із розподілом на парні/непарні тижні (чисельник/знаменник) для гнучкого розкладу.
 - - 📅 Інтуїтивний інтерфейс: Зручний дизайн із розділами для днів тижня (Пн-Сб) та згенерованих дат.
 - - 🌐 Доступність: Веб-додаток на GitHub для швидкого доступу вчителів.
- Зручний інструмент для вчителів, які прагнуть ефективно планувати уроки!

Календар для вчителя

Дні тижня

☐ Пн

1й тиж/ур: 1

2й тиж/ур: 1

☐ Вт

1й тиж/ур: 1

2й тиж/ур: 1

☐ Ср

1й тиж/ур: 1

2й тиж/ур: 1

☐ Чт

1й тиж/ур: 1

2й тиж/ур: 1

☐ Пт

1й тиж/ур: 1

2й тиж/ур: 1

☐ Сб

1й тиж/ур: 1

2й тиж/ур: 1

Період та канікули

☐ I семестр

☐ II семестр

☒ Весь рік

Від:

01.09.2025

До:

31.05.2026

 Канікули

ДД.ММ.РРРР

ДД.ММ.РРРР

Згенеровані дати

Оберіть потрібні дні тижня та кількість уроків на перший та другий тиждень (за необхідності).

Автор: Ігор Шуляк

Група в Телеграм:

<https://t.me/ittchr>

або шукайте в Телеграм @ittchr

Спробуйте зручний:

 [Калькулятор оцінок](#)

Посилання на всі Вайбер-спільноти видавництва, які будуть корисні для вчителів 😊

- Географія

- <https://rnk.com.ua/110631>

-

- ІК "Природничі науки"

- <https://rnk.com.ua/110629>

-

- Хімія

- <https://rnk.com.ua/110632>

- Біологія

- <https://rnk.com.ua/110633>

- Фінансова грамотність

- <https://rnk.com.ua/110644>

Нове положення про олімпіади

Всеукраїнські учнівські олімпіади з навчальних предметів проводять у три етапи:

I (перший) етап — на рівні територіальних громад, районів Автономної Республіки Крим, районів областей, районів міст Києва та Севастополя.

II (другий) етап — на рівні Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя;

III (третій) етап — на державному рівні.

І ЕТАП ОЛІМПІАД

- І етап олімпіад проводять **з 01 жовтня до 10 листопада** поточного навчального року згідно із затвердженим графіком одночасно в усіх опорних локаціях області за відповідними навчальними предметами.
- Оргкомітети І етапу олімпіад оголошують та поширюють інформацію про відкриту **реєстрацію учасників-учнів не менше ніж за три тижні (21 календарний день)** до дати проведення І етапу олімпіади з навчального предмета із **тривалістю реєстрації не менше 7 календарних днів**.
- Учасниками-учнями І етапу олімпіади можуть бути всі здобувачі загальної середньої освіти, які **подали індивідуальну заяву на участь у офіційно визначені терміни**.
- Подання індивідуальних заяв означає згоду учасника-учня та його батьків на збір, зберігання й опрацювання персональних даних

- І етап олімпіад із навчальних предметів проводять для класів молодших на клас, ніж клас, у якому проводять ІІ етапи олімпіад з відповідних навчальних предметів.
- До місця проведення інтелектуальних змагань олімпіадного учасники-учні прибувають організовано в супроводі керівника команди, **маючи із собою паспорт громадянина України або свідоцтво про народження, учнівський квиток (за наявності), або довідку про навчання з закладу освіти, копію реєстраційного номера облікової картки платника податків — фізичної особи (за наявності).**
- Для участі в І етапі олімпіад мають також **надати згоду батьків** на збір, обробку персональних даних їхньої неповнолітньої дитини, згоду на фото- і відеозйомку та використання зображення їхньої неповнолітньої дитини.

Додатково зазначаємо, що учасники-учні **мають право вільно обирати предмет олімпіади та самостійно приймати рішення щодо участі в ній та не зобов'язані повідомляти заклад освіти в якому навчаються та педагога, який їх підготував.**

II ЕТАП ОЛІМПІАД

- II етап олімпіад проводять з **01 грудня до 26 січня** поточного навчального року за графіком, який визначає щорічно НЦ «МАНУ».

До участі в II етапі олімпіади допускають лише учасників-учнів, які стали переможцями I етапу відповідних олімпіад.

Кількісний склад відповідно до рейтингу учасників-учнів не може бути меншим 10 % та більшим за 25 % від загальної кількості учасників-учнів I етапу.

З метою залучення до олімпіадного руху українських учнів, які проживають за межами України, НЦ «МАНУ» проводить дистанційний II етап для них як для закордонного округу, тобто додаткового регіону / області.

.....
.....

**ВІТАЄМО
З ПОЧАТКОМ НОВОГО
НАВЧАЛЬНОГО РОКУ!**

